

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Bizalom és hit.

A váratlanul bekövetkezett román háboru első meglepetésein — hála Istennek — már túl vagyunk. Az orvul támadó, hamisul hitegető szomszéd immár elveszi méltó büntetését: a harc-edzett, kötelességtudó derék német se-regek, a hazaszeretet fennsleges hevétől áthatott magyar csapatok közösen, vállvetve verik, szalajtják már a békés polgárok lekaszabolásában, a rablás és fosztogatásban oly sok „hősiességet“ tanusított ellenséget. Égő falvak, legyilkolt családok, kifosztott helyiségek je-lezték „diadalmas“ utját az orvul, éjjel reánk támadó ellenségnek. Erdély népei közül a székelység, a szászság szenvedett legtöbbet. Az ártatlan menekülők százezrei lettek hontalanná. Siró anyák és gyermekek, összebe csavarodott fér-fiak otthagya mindenüket, amit egy életem át összekuporgattak, futottak, me-nekültek a kegyetlen és vérszomjas ellen-ség elől, hogy megmentsek maguk és öveik drága életét.

Borzalom volt hallani a menekültek elbeszéléseit. Könny, fájdalom, szenvedés, a hontalanság és a nyomor vol-tak hű kísézőik mindenütt, ahol az ellen-ség elől kellett elmenekülniök. Tudjuk, olvastuk, láttuk és éreztük, hogy a ro-mán háboru kitörése óta mit szenvedett Erdély népe.

A megtorlás, a büntetés sokáig nem késett. A hitegető, kétszínű, fondorkodó ellenség mamár sápadt arccal fut s eldobott terhes szerelvényei helyett lelki-ismeretének nehéz sulyával futva keresi a kivezető utat Erdélyből.

Megyénkben lépésről-lépésre szorul-tak kifelé s a határnál folyó sikeres harcok folynak még, mialatt az elmene-kült lakosság erős bizalommal és a teljes győzelembe vetett hittel tér vissza elhagyott otthonába.

A mi és derék szövetségeseink dicső katonáinak harci erénye, vitézsége, bá-torsága bizalommal, hittel tölti el mind-nyájunk lelkét. E bizalom és hit acé-lozza meg karjainkat, izmainkat a pol-gári munkában is, amelynek csendes, rendes. folyása biztosítani fogja a küzdő derék katonák sikerét, győzelmét!

Az igazságnak győznie kell, az igazság pedig velünk van! Ne csüggedjünk hát, hanem dolgozzunk

s igyekezzünk a haza és trón oltá-rára minden áldozatot úgy meg-hozni, hogy méltó társai legyünk a mi és a derék szövetségeseink vitézül küzdő katonáinak.

Munkára fel, bizalommal és hittel!
Ifj. Szántó Károly.

A közigazgatás bizottság ülése.

F. hó 10-én tartotta vármegyénk közig. bizottsága Mara László főispán elnöklete alatt rendes havi ülését. Az ülésen a választott tagok közül csak Horváth Kamilló dr. dévai kir. közjegyző jelent meg.

A főispán a bizottság üdvözlése után az ülést megnyitja, mire Csulay Lajos h. alispán terjeszti elő jelentését a közigazgatás mult havi állapotáról.

A petrozsényi járás legnagyobb részét új-ból sikerült megtisztítani az ellenségtől, mi-nek következtében intézkedésére a petrozsényi szolgabíró f. hó 5-én a közigazgatás abban hagyott tevékenységét újból felvette.

A belügyminiszter a menekülők ellátása céljából 10 ezer korona összeget bocsátott rendelkezésére. Ebből legtöbbet fordított a dévai vasuti állomáson átvonulók élelmezésére.

A személyi ügyek köréből jelenti, hogy dr. Tóth Sándor szászvárosi járásorvos e hó folyamán elhunyt. Kéri a bizottságot, hogy az érdemes tisztviselő emlékét kegyelettel őrizze meg. Borbáth Vilmos várm. árvászéki el-nök, Fodor Gyula szászvárosi, Török Árpád puji főszolgabíró és Schulek Jenő dr. petrozsényi járásorvos szabadságon vannak. Janza Vazul petrozsényi főszolgabíró az aradmegyei Magyarpecskán működik.

Komoly aggodalomra ad okot a nagymérvű orvoshiány. Van járás, ahol egyáltalán nincs orvos. A megüresedett állásokra hirdetett pályázatok majdnem meddőnek tekinthetők, mert csak azok jelentkeztek, akik eddig is ellátták a helyettesítéseket s így azok esetleges kinevezésével az orvoshiányon nincs segítve. Kívánatos volna, hogy a közig. bizottság kimerítően foglalkozzék ezzel a kérdéssel s legyen segítségére a megoldásban.

A közlelmezés ügye igen messzeható intézkedéseket igényel. A lakosság nagy része ellátatlan, mert a menekülés okozta első za-varban igen sokan, kiknek megvolt a kész-letük, továbbadták azokat. Intézkedett már, hogy az ellátás biztosításában lábrakapott rendszertelenség megszűnjék.

A Haditermény mult évi nyereségéből 6657 K-t küldött jutalékként a vármegyének. Ezt az összeget a közlelmezési alaphoz csatolják.

Az őszi szántást és vetést minden lehető módon előmozdítani igyekeznek. A főispánnal együtt minden intézkedést megtettek, hogy ennek a rendkívül fontos gazdasági munká-nak intenzív végrehajtása minél eredménye-sebben sikerüljön s hogy az itthonlevő munka-erő a legteljesebb mértékben kihasználtsák.

A bizottság az alispáni jelentést helyeslés-sel veszi tudomásul.

Misinsky Vilmos vm. főjegyző az alsó-lapugyi körjegyző fegyelmi ügyét referálja. Ja-vaslatára a bizottság elrendeli a fegyelmi el-járást s a vétkes tisztviselőt állásától felfüggeszti.

Benkő András kir. tanfelügyelő a vár-megye szeptember havi népoktatási ügyének kimerítő képét mutatja. Jelenti, hogy min. ren-delkezés következtében neki állandóan Déván kell tartózkodnia, míg a hivatal maga Aradon folytatja hivatali működését Horváth Dezső dr. kir. segédtanfelügyelő vezetése alatt. Rész-letesen ismerteti az Aradmegyébe menekült iskolák szervezését, elhelyezését s a tanerők beosztása körül végzett munkát.

Mahler Ignác műszaki tanácsos előadásá-ban a bizottság megállapította a vármegye 1917. évi közuti költségvetését s elhatározta, hogy a kiadásoknál mutalkozó különbözeti összeg fedezésére államsegélyt kér.

Candrea Valér árvászéki elnökhelyettes jelenti, hogy az árvászék mult hó 19-én meg-kezdte rendes tevékenységét. Előterjesztést tett a gyámpénztár visszaszállítása iránt is.

Meskó Aladár dr. vármegyei t. főorvos, ki szeptember 27-ig katonai szolgálaton távol volt, átvette hivatalát. Jelentése szerint az oláh betörés miatt Petrozsényben, Lupényben és Vulkánban a gyógytárak be vannak zárva. Mádán 12 difteritisz és 17 skarlát, Bózesen 27 számárhurut, Bakonyán pedig 10 skarlát- eset fordult elő. A közegészségügyi szolgálat ellátása, mint arra az alispán is rámutatott, a legsiralmasabb állapotban van.

Kiss Dénes dr. kir. ügyész közli a bi-zottsággal, hogy a dévai törvényszéki fogház-ban letartóztatottak Aradon vannak, amint azonban a távortartás indoka megszűnik, gon-doskodni fog visszahozatalukról, hogy a meg-engedett munkákkal a lakosság segítségére legyenek.

Szilassy István gazdasági felügyelő arról a megrázkódtatásról emlékezik meg, amelyen közigazdaságunk az új háboru folytán keresz-tül ment. A Maros jobbpartjára átszállított ál-latok megvásárlására Marosillyén és Brádon átvételi bizottság működött, minthogy azonban a megszabott vételárak igen alacsonyok vol-tak, maga a bizottság intette a gazdákat, hogy ne prédálják el állatjaikat. Ennek volt is ered-ménye. Az állatok mentésénél az elhelyezés, legeltetés körül kiváló szolgálatokat tett a me-nekülőknek Cs. Lázár László lapusnyaki nagybirtokos. Érdekes tünet, hogy sok sertés kerül levágásra aránylag alacsony árak mellett. A tengeri elég kedvező termést adott.

Az őszi vetést eddig igen kis mértékben hajtották végre. Reméli, hogy sikerülni fog kisegítő vetőmagot engedélyeztetni a minisz-terrel. Az ülés ezután véget ért.

— Mindennel és mindenben taka-rékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s meny-nyire veszi igénybe meglévő készle-teinket!

Dr. Tóth Sándor.

Ki annyiszor hallatta e helyen dalos lelke szeretetről szóló hangjait, most ime maga vált a kegyeletes megemlékezés tárgyául. Az egész világon átharsanó csatazaj riadalma között hunyt el az emberek legszerényebbje: gyűlölettől vívó fegyverek borzalmas vérontása között szűnt meg dobogni az a szív, melynek egy vezérlő jellemvonása volt: szeretet, embermegbecsülés.

Mert szamosközi dr. Tóth Sándor a szív embere volt. Hatvankét évre terjedő pályafutása alatt sokféle minőségben teljesített szolgálatot; kör-, járásorvos volt, a Kún-kollegiumnak is iskola orvosa, egészségtan tanára, munkásbiztosító-egylet orvosa, törvényhatósági bizottsági, képviselőtestületi tag, prezbiter, a Szászvárosi Takarékpénztár felügyelő-bizottságának elnöke. Világhírű alkotások, nagy tervek és gondolatok egyik minőségéhez sem fűződnek. Elvégezte azt a feladatot becsülettel — emberséggel, mit pályája vagy a közbizalom reá rótt. A vezetők közé sohse jutott, de nem is kívánczozott. A derekasan elvégzett munka öntudatával élt a maga derült szellemvilágában, élt érzelmeinek. Mert bárminő minőségben is működött Tóth Sándor, mindenkor megmaradt a szív, az érzelem, a nemes emelkedettség emberének. Innen van az, hogy soha nem voltak sem ellenfelei, sem ellenségei, csak barátai. Pedig kivált fiatalabb éveiben élénk részt vett a politikai pártküzdelmekben.

Ellenzéki volt mindig. Ellenzéki elveiben néha a végletekig kiélezett álláspontot vallott, de a lényét átható szeretet ilyenkor is szeliddé, szeretetreméltóvá tette.

Szelid szeretetreméltó egyéniségében gyakran találtak gyönyörűséget barátai, kik előtt fentartás nélkül közölte, jó kedvvel egyéniségének érzelmi világát. Örvendett, ha barátaival csak néhány kellemes percet tölthetett el. De nemes szívének meleg dobbanását a dolog természete szerint is elsősorban boldog családja érezte a legmelegebben. Ha már a közéletben a szeretet volt cselekedeteinek vezérlő motivuma, mennyivel inkább ez irányította a férj, a gondos családfő lépteit. Mintha csak nem ismert volna más feladatot, mint öveit boldoggá tenni. És az Isten meg is adta neki azt a boldogságot, hogy szeretteiben mindig csak öröme teljék.

Költő is volt Tóth Sándor. E téren sem igényelte a dicsőség koszoruját. Boldog volt, ha egy-két megértő szív is méltányolta édes bus dalait. Megjelenésük pillanatában nem egy olvasója szívét megkapta a bennük élő érzelmek lágysága, a szerzetnek néha csattanóig összetömrőlése. Sőt itt-ott igen talpraesett és egészséges humor is előtűnik bennök. E tekintetben vidékünk szűkebb határain túlra emelkedett, mert évek során át közölt tőle humoros verseket a Borsszem Jankó s kivált a Kakas Márton. Megjelent verskötetét is szívesen föllemegette a kritika. Mindazonáltal Tóth Sándor költeményei aligha lesznek hosszú életűek. Tóth Sándor ismerte költői erejét, nem is vágyott örök dicsőségre. E sorok írója évek hosszú során sokszor és sokféle vonatkozásban elbeszélgetett vele költészetéről, irodalomról, az eszményekről — és tanúságot tehet róla, hogy Tóth mint költő se vágyott többre, mint arra, hogy azok akik őt ismerik személyében, tudják, érzéik, hogy ő — jó ember.

Jó ember volt, népiesen jóféle ember, ereje és tehetsége szerint szolgálta egész életén át családja, a köz, a társadalom javát. Az anyagiasságnak árnyéka se volt benne, ellenben

olyan boldog volt, ha a szeretetnek élhetett, ha csak elbeszélgethetett is azokról az eszményekről, mik egy dalos természetű, ideális lelkületű magyar szívét dobogtathatják.

Feledhetetlen emlékü Tóth Sándor pihenj csendesen! Porhüvelyed döbbenetes összeomlásán át is érezzük azt, hogy jó ember voltál és ez emléked maradandóvá teszi.

—f—v.

Lapunk t. olvasóihoz!

Lapunk megjelenését a román háború kitörése óta a nyomdai személyzet bevonulása s más körülmények folytán beállott nyomdai akadályok miatt kénytelenek voltunk beszüntetni. Most — hogy ez akadályok részben megszűntek — újra megjelentetjük lapunkat s kérjük a n. é. közönség eddigi szives támogatását.

Tisztelettel:

A Szászvárosi Könyvnyomda Rt.
mint a lap kiadóhivatala.

NAPI HIREK.

Lélek-temetés.

Valahol messze, messze, mesetájon
Az én kertemben most nyílnak a rózsák
És a szívembe belemarkol fájón
Valami haldokló bágyadt virágillat
Valami vergődő szelid szomorúság.

Valahova messze, messze, mesetájra
Gyorsröptű szél szárnyán száll egy üzenet
„Rózsákat gyűjteni jövőnk nemsokára
S bársonyszirmu, puha, sötét virággyászba
Belétemetem majd a lelkemet“.

Intés.

Óh, ne szeress, nem jó engem szeretni
Boldogságköntösöd ne add nekem
Darócot szabtak az én vállaimra
Mig ronggyá szakad csak azt viselem,
El is vagyok már régesrég jegyezve,
Vagyok a néma vágyak asszonya.
Vén mesevárnak fogságában őriz
Ezerfejt, bűvös sárkánycsoda.

Óh! Ne szeress! Nem jó engem szeretni
Boldogságköntösöd ne add reám
Tudom, hogy az én csókom megrikatna
És fájna Néked a szomorú szám
Ne add reám a rózsaszín palástot
Őrizd meg másnak — rólam leszakad
Ne hozd nekem erős szép férfi szived
S én keserű ajkam keserű csókjától
Őrizd meg tisztán tiszta ajkad.

J. Sándor D.

— **Főispánunk kitüntetése.** A pénzügyminiszter Ófelsége felhatalmazása alapján a hadikölcsön sikerének előmozdítása körüli érdemei elismerésül Mara László főispánnak elismerő oklevelet állított ki.

— **Kinevezések.** A király Endes Gábor dr. dévai kir. törvényszéki bírót a körös-bökényi kir. járásbíróhoz vezető járásbíróvá, Pálffy Béla dr. dévai kir. törvényszéki jegyzőt ugyanide albiróvá, az igazságügyminiszter pedig Zsakó Gyula dr. kolozsvári kir. törvényszéki joggyakornokot szintén a dévai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **Pénzügyigazgatónk előléptetése és kitüntetése.** Ófelsége Botka Istvánnak, a dévai m. kir. pénzügyigazgatóság jeles főnökének, a pénzügyi közigazgatás terén szerzett érdemei méltánylásául a kir. tanácsosi címet adományozta, a pénzügyminiszter pedig a VI. fizetési osztályba léptette elő.

— **Uj szárnyparancsnok.** A honvédelmi miniszter Hamza Gyula m. kir. csendőrnagy dévai szárnyparancsnokot Győrbe az ottani szárny élére, Gidofalvy Elemér győri m. kir. csendőrszázados pedig a dévai csendőrszárny élére vezényelte ki.

— **Halálozás.** Szamosközi dr. Tóth Sándor járásorvos, Hunyadvármegye t. b. főorvosa, lapunk ékes tollu munkatársa hosszas szenvedés után f. hó 7-én Szolnokon 62 éves korában meghalt. A komoly és lelkiismeretes orvos társadalmi életünkben élénk és tevékeny részt vett s szerénységénél, jóságával csak forrón izzó hazaszeretete volt nagyobb. Irodalmi munkásságával jó hírnevet szerzett magának. A szépirodalmi, a napi- és hetilapokban „Szamosközi“ név alatt megjelent hangulatos versei mély érzésről, nemesen érző szívről és hozzátartozói iránti szeretetről tanuskodtak. Isten veled, pihenj csendesen mindnyájan által szeretett és becsült „doktor bácsink“! Az elhunytban dr. Szöllösy János szászvárosi ügyvéd és Böck Zoltán cs. és kir. százados az apósukat gyászolják. Megyeszerte mély és őszinte részvétet keltett gyász esetet a család a következő szomorujelentéssel tudatta: Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a szerető férj, legjobb apa, testvér, vő, após és rokon szamosközi dr. Tóth Sándor szászvárosi járásorvos, Hunyadvármegye t. b. főorvosa életének 62-ik, legboldogabb házasságának 33-ik évében, hosszas szenvedés után Szolnokon, 1916. október hó 7-én, megszűnt élni. A megboldogult hült tetemei f. évi október hó 9-én délelőtt 10 órakor fognak a ref. egyház szertartásai szerint a gyásházából (Kiskereszt-u. 282. sz. a.) a szolnoki ref. új temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Szolnok, 1916. évi október hó 7. Áldás és béke porai felett! Szamosközi dr. Tóth Sándorné szül. hilibi Lengyel Róza özvegye, özv. Lengyel Sámuelné szül. Pakucsy Klára anyósa. Böck Zoltánné szül. Tóth Panni, dr. Szöllösy Jánosné szül. Tóth Lici leányai. Böck Zoltán, dr. Szöllösy János vejei. Nagy Jánosné szül. Tóth Katalin, Lorencz Ferencné szül. Tóth Róza, Tóth Ferenc testvérei.

— **A szászvárosi ref. Kun-kollegium igazgatósága** tudatja, hogy főgimnáziumában a tanítás f. évi november hó 2-án, elemi iskolájában október hó 16-án kezdődik meg. A főgimnáziumba való beiratkozás ideje: október hó 28—31-ig, azonban előzetes jelentkezések is elfogadhatnak levél vagy távirat útján is (sürgőnycim: Kollegium Szászváros), ami a 131/1916. B. M. rendelet értelmében közigazgatási hatóság által a megfelelő záradékkal látandó el, nehogy a postai szállításban késedelmet szenvedjen. Volt tanítványokat, valamint erdélyi menekülteket kellő igazolás mellett későbbi időpontban is visszafogad az intézet. A benlakással kapcsolatos konviktus évi díja 400 (négy száz) korona, a többi isk. díj változatlanul maradt. Minthogy az ide való utazáshoz ez idő szerint még föltétlenül megkívánják a katonai engedélyt, fölhívjuk a szülők figyelmét, hogy erről ideje korán gondoskodjanak. Ezen engedély a 35,000/1916. B. M. rendelet alapján táviratilag is kérhető. Fentieknek az ismerősökkel való szives közlését is kéri az igazgatóság. Szászváros, 1916. évi október hó 10-én.

— **Az ötödik magyar hadikölcsön.** Pénzügyi körökben elterjedt hírek szerint november hónapban újabb hadikölcsön kerül kibocsátásra. Azok a tünetek, melyek már hosszabb idő óta észlelhetők az értéktözsde a fix kamatozása papírok s különösen pedig állami járadékok iránt, kétségtelemné teszik, hogy ezuttal is a legjobb reménységgel néz-

hetünk a kibocsátandó hadikölcsön sikere elé. Jellemzésül mindenesetre megemlítjük, hogy a napokban kibocsátott és 1919-ben lejáró 5¹/₂%-os állampénztári jegyek árfolyama a kibocsátási árral szemben már is körülbelül 1%-kal emelkedett.

— **Romániával berendezett levél- és csomagforgalomról.** Romániában hadifogságban levő katonáink címére közönséges (nem ajánlott) levelezőlapok, levelek, továbbá 5 kg. súlyt meg nem haladó utárvétellel nem terhelt csomagok ugyanolyan feltételek mellett küldhetők, mint a többi ellenséges országokban levő hadifoglyoknak. A közönség a saját érdekében cselekszik, ha levelek helyett levelezőlapokat használ a levelezéshez. A csomaghoz nemzetközi szállítólevelet és 2 árubevallást kell csatolni. Budapest, 1916. október hó 4-én. A miniszter rendeletéből: Follért Károly, posta- és távirdavezérigazgató.

— **Sötét temetők halottak napján.** Esztergomból jelentik: Az esztergomi főkáptalan a múlt héten a bibornok-hercegprimás elnöklésével tanácsülést tartott. Ebből az ülésből kifolyóan felhívják a hiveket, hogy a halottak estéjén szokásos kivilágítást ezidén a világitó szerekben beállított hiányokra való tekintettel mellőzzék. A tanácsülés egyben azt határozta, hogy ugyanebből az okból intézkedni fog, hogy a csendes miséken csupán két gyertya, az énekes miséken pedig legfeljebb négy gyertya gyújtassék meg az oltárokon.

— **Megyei közgyűlés.** Mara László főispán törvényhatóságunk rendes őszi közgyűlését f. hó 30-ra tűzte ki. A szükséges előkészítéseket az állandó választmány f. hó 12-én tartott és folytatólag f. hó 28-án tartandó ülésein végzi. A közgyűlés előtti számunkérőszéket 29-én d. u. 5 órakor tartja a főispán. Az alispán a tárgysorozat megállapítása és a meghívók szétküldése iránt már intézkedett.

— **A helybeli pénzintézetek megkezdették működésüket.** A „Szászvárosi Takarékpénztár“, a „Brooser Vorschusverein“ az „Ardeleana“ és „Dácia“ pénzintézetekben a rendes élet visszatért s az üzleti forgalom újra megindult. Ki- és befizetések naponként eszközöltek.

— **Sporoljunk a petroleummal.** A petroleum gyárak nem képesek petroleumot korlátlan mennyiségben előállítani s így nem képesek a fogyasztás számára a szükségeltető mennyiséget szállítani. A petroleum hiányának ez az oka — nő meg a spekuláció — s éppen ezért melegen ajánljuk a közönségnek, hogy a petroleummal a legnagyobb takarékoskodással bánjon. Ahol eddig 2—3 lámpával világítottak, ott érjék be eggyel s csakis a szükséges és elkerülhetetlen világításra szorítkozzanak.

— **A cukorfogyasztás korlátozása.** A hivatalos lap két rendeletet közöl a cukorfogyasztás korlátozása tárgyában. Az egyik rendelet a vendéglőkre, fogadókra, kávéházakra, cukrászdákra és italmérésekre vonatkozik; ezekben a helyiségekben az italokhoz csak bizonyos mennyiségű cukrot szabad adni; nevezetesen: 1. az egész adag italhoz 3 nagy vagy 4 kis kockát, 2. egy csésze nagy pohár italhoz 2 nagy vagy 3 kis kockát, és 3. egy kis csésze vagy kis pohár italhoz 1 nagy vagy 2 kis kockát. A rendelet azonban nem mondja meg, hogy mi az „egész adag“ mekkora az egy „csésze“ és a „kis csésze“ vagy „kis pohár“. A kávéosok minden esetre úgy magyarázzák az új rendeletet, a hogyan nekik

tetszik és a hogyan érdekeinknek leginkább megfelel. A másik rendelet az ipari üzemekben felhasználható cukor forgalmát szabályozza; ipari üzemekre csak a cukorközpont adhat cukrot. Cukorka és csokoládé gyártásra az ezzel foglalkozó cégek csak egy harmadát használhatják fel az 1913—14. évi termelési időszakban beszerzett mennyiségnek.

— **Meleg lábbeli — madzagból.** Az osztrák kormány elrendelte, hogy a madzagkészleteket fel kell ajánlani hadicélokra. A hadvezetőség az 1—2 milliméter vastag madzagból a hadrakelt csapatok számára meleg téli lábbelit fog készíttetni.

— **Olajos magvak gyűjtése.** Kiváló eredménnyel járó kísérleket folytattak legutóbb többek között az akácmagvakkal, amelyekért ennek folytán igen jó árakat fizetnek. Arról értesülünk, hogy a magyar olaj- és zsiripari központ már megállapította az akácmag árát és bármilyen mennyiségért szívesen fizet száz kilogrammonként 40—50 koronát. A központ egyébként hajlandó megvásárolni a különféle gyümölcsmagvakat is, elsősorban nevezetesen a szilva- és szőlőmagvakat, amelyekért szintén jó árakat fizet. Azt hisszük, hogy az akác-, szilva- és szőlőmagvak gyűjtése körül az iskolák tanítói, a községek jegyzői és általában a lakosságnak vezető tényezői kitűnő szolgálatot tehetnének és jelentékeny kereseti forráshoz juttathatnák növendékeiket és a kismembereket. Nem volna meddő dolog, ha a hatóságok hirdetések útján kioktatnák a lakosságot a kínálkozó kedvező kereseti alkalomról és a magvak gyűjtésére buzdítólag hatnának.

— **Vadgesztenye gyűjtése.** A Vörös-Kereszt Egyesület azzal a felhívással fordult a magyar társadalomhoz, hogy a vadgesztenyét gyűjtse össze és adja át a Vörös-Kereszt egyesület helybeli fiókjainak, illetve választmányainak. Az egyesület ezt a felhívását most megismétli és nagyon kéri a magyar társadalom minden rétegét, hogy ezt a kérését teljesítse is, mert ez a kicsinynek látszó dolog, valójában nagy fontosságú. A Vadgesztenye Főgyűjtőhelye megtalálta a módját annak, hogy a vadgesztenyéből a káros anyagokat kivonja s ezáltal legalább részben elejét vegye a mindjobban mutatkozó állateleség hiánynak. A mai háboru sikeres megvívása nagyon sokban attól is függ, hogy tudjuk a küzdelem gazdasági részét lefolytatni. A földre lehullt és ott elpusztuló vadgesztenye tömegek a mai viszonyok között pótolhatatlan gazdasági veszteséget jelentenek reánk nézve. Különösen kéri a Vörös-Kereszt egyesület a hazafias magyar tanítóságot arra, hogy egy-egy délutánon vonuljon ki összes növendékeivel olyan helyekre, ahol vadgesztenye fák vannak, gyűjtse össze a már lehullt anyagot és azt szolgáltatassa be az ottani Vörös-Kereszt egyleti fióknak. Ezt a kérelmet természetesen mi a magunk részéről is a legmelegebben ajánljuk az illetékesek figyelmébe.

— **Zsirtalan és hustalan napok.** Az ellenségeink által indított kiéheztetési háboruban mindnyájunknak takarékoskodnunk kell az étellemmel, különösen a zsirral és hussal. A kormány rendeletét adott ki, amely szerint minden hét hétfőjén zsirt eladni, vagy zsirral főzni nyilvános üzletekben, korcsmákban tilos. Ezenfelül minden hét szerdáján és péntekén hustalan nap van, amikor semmiféle hust eladni, vagy korcsmákban és üzletekben kiszolgálni nem szabad. Végül kedden és csütörtökön állatot vágni, vagy leszurni tilos, kivéve a kényszerszurást és kényszervágást. Azt azonban a hatóságnál azonnal be kell jelen-

teni. A rendelet szeptember hó 25-én lépett életbe s szigorú büntetést szab azokra, akik e tilalmat áthágják.

— **Nincsen dohány!** A közönségnek sával való ellátása már megtörtént s most várják a dohány megérkezését. Bizony mamár boldog ember az, akinek bármilyen dohányja van. Öreg, megrögzött szenvedélyes dohányozók megszáritott dió, meggyfa leveleket szívnak — dohány helyett. A román háboru kitörése óta a helybeli nagytőzsde egyszer sem kapott ellátmányt. A kis és nagy trafikok ma teljesen üresek. Állítólag 5—6 nap mulva újra lesz dohány.

— **Hol szokott Ön borotválkozni?!** *Theil Ede fodrász-termében* (Szászváros, Főtér), ahol higienikus, gyors és pontos kiszolgálás van.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt“ egyesület részére.**

— **A katonák törvénytelen gyermekeinek elismerése és anyakönyvezése.** A hivatalos lap legutóbbi száma a kormány rendeletét közli, amely kimondja, hogy a törvénytelen gyermekek katonai szolgálatot teljesítő vagy ily szolgálatot teljesítővel egy tekintet alá eső természetes atya által történt elismerését a gyermek születési anyakönyvében akkor is fel kell jegyezni, ha az elismerő nyilatkozatot személyesen élőszóval, vagy az általa kiállított és aláírt irat átadásával a katonai felsőbbség előtt tette és a katonai felsőbbség az élőszóval tett nyilatkozatot jegyzőkönyvbe foglalta, vagy a neki átadott iratot hitelesítette. Ha a gyermek elismerése nem ebben az alakban történik és az apa közben meghal, vagy holtan nyilvánított, a gyermek, illetve az anya képviselője a járásbíróság előtt utólag is kérheti az atyai elismerés megtörténe birói megállapítását. A kérelmet írásban, vagy szóban, az illetékes járásbírósnál kell kérni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

Megyei lap társaságunk. Kérjük a cserepéldányok megindítása iránt intézkedni.

T. munkatársainkat kérjük, hogy kézírataikat lehetőleg a hét elején adják postára, hogy kellő időben megkaphassuk. Üdv!

Tepser Richárdné Debrecen. Riebel Albert Wien. Lapot kívánt címre megindítottuk. Üdvözlét!

64. gy.-ezred tisztikara. Lapot úgy Wienbe, mint a frontra küldünk.

Megjött! Őszi és téli szezon!

Szövetek egész öltönyökhöz!

Brünni, reichenbergi és olmtützi posztógyárakból pervien- és doszking-szövetek, a magas klérus számára, előírás szerinti anyagok hivatalnokai egyenruhákhoz, tűzoltók és tornászok számára is, *livrée-posztók*,

úri- és női-loden-szövetek, női costüm ruha-szövetek,

billiárd huzatok, posztók játékasztalokhoz és kocsihoz stb. jutányos, tisztességes, tartós, tiszta gyapjú brünni posztóárakat és nem olcsó rongyokat, amelyek alig érik meg az elkészítés árát, ajánl!

SZATHMÁRY ALADÁR
a brünni, reichenbergi és olmtützi posztógyárak képviselője és hatóságilag engedélyezett kereskedelmi ügynökség
Szászvárosban, Sétatér-utca 5. szám.
223 16—

Megjött! Őszi és téli szezon!

Transsylvania

szálloda Szászvároson.

A „TRANSSYLVANIA“ szálloda alólírott vendéglőse tisztelettel ajánlja :: ::

éttermét és kávéházát

a nagyérdemű közönség b. figyelmébe és jóindulatába.

Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponként friss csapolású sör. Féregmentes, réz-ágyas szobák, valamint vonatérkezéseknél omnibuszok, kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Olcsó árak, pontos kiszolgálás! Nyári helyiség, tekepálya! Telefonszám: 19.

Hazafias tisztelettel:

Stámp Márton

a „TRANSSYLVANIA“ szálloda vendéglőse.
303 17-20

ELADÓ

309 16-

egy jókarban lévő nyári (nyitott) és 8 személyre szóló omnibusz. — Ára 380 K. Az omnibusz Szászvároson megtekinthető. Cim e lap szerkesztőségében.

DÓZSA-féle :: polgári vendéglő és étterem Szászváros, Ország-ut.

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki közönséget, hogy a Szászvároson, Ország-ut 17. sz. alatt lévő :: :: ::

polgári vendéglőt és kávéházát

ujból kezelésbe vettem és azt hadba vonult férjem helyett személyesen fogom tovább vezetni. Étkezni lehet étlap szerint. Izletes és jó ételek, tisztán kezelt és jégbehűtött italok. Abonenseket a háznál vagy házon kívül is elfogadok.

Katonáknak kedvezményes árak!

Gyors és pontos kiszolgálás! Nyári helyiség! — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri, teljes tisztelettel:

Dózsa Józsefné

vendéglős. 11 6-

„Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság“

1. Elfogad betéteket tőkekamatadó levonása nélkül;
  2. Leszámitol és visszleszámitol (reescomptál) váltókat, utalványokat és csekkeket;
  3. Finánszíroz bárminő ipari és kereskedelmi vállalatot;
  4. Hitelt nyújt építkezésekre.
  5. Jelzálogkölesönt ad adós- vagy óvadék-levelekre s már fennálló jelzálog kölcsönöket konvertál;
  6. Vesz és elad külföldi pénznemet, arany- és ezüst-érmekeket, értékpapirokat és sorsjegyeket;
  7. Kölcsönt nyújt mindennemű részvényre, sorsjegyre kedvező feltételek mellett;
  8. Bevált és leszámitol szelvényeket és kisorsolt értékpapirokat s a sorsolásokat díjmentesen megvizsgálja.
- Az igazgatóság.

Értesítés!

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 1916. jul. 1-ével a helybeli piacon lévő

Magyar Kaszinó

épületének földszintjén lévő EISENBURGER-féle

éttermet, kávéházat és cukrászdát

bérbe vettem s azt saját nevem alatt tovább folytatom. Kapható: izletes reggeli, villás reggeli, meleg vacsora, fekete kávé, tea, cukrász-sütemények, fagyalt stb.

Naponta friss csapolású sör és kitünő borok.

Üzletem részére sikerült szak-képzett cukrászt alkalmazni s így e téren is minden tekintetben teljesíteni fogom a n. é. közönség megrendeléseit. Pontos, becsülettel szolgálással, izletes ételek és italok tartásával oda fogok törekedni, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégíthessem.

A piacon nyári kert és fedett veranda!

Számos bel- és külföldi napi- és hetilap!

A n. é. közönség szives támogatásáért esedezik:

TREUER SÁNDOR,

a „Magyar Kaszinó“ vendéglőjének bérloje. 337 11-28

Veszek

arany törmeléseket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. óras és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.
321 5-

Róna Jenő

fényképezési műterme

Szászváros, Vásár-utca 4.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy — kellő munkakerővel rendelkezvén — mindennemű és mennyiségű fényképezési munkát el tudok vállalni. Felvételeket úgy nappal mint este (villanyvilágítás mellett) a legszébb kivitelben eszközölök. Elvállalok régi képekről (akár olaj, akár fényképekről)

nagyításokat

s egyáltalában e szakmába vágó mindenféle munkát. Együttal tudomására hozom a műkedvelő fényképező (amatőr) közönségnek, hogy raktáron tartok mindennemű fényképezési cikket, (fényképező-gépek, lemezek, filmek, papírok, levelezőlapok stb.) Raktáron nem lévő cikkek is megrendelhetők s gyorsan szállíthatnak.

Felvételeket kívánatra háznál is teljesítek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Szolid árak!

Gyors és pontos kiszolgálás!

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképező

SZÁSZVÁROS, Vásár-utca 4. sz.
325 13-30

Szászvároson 10 éve fennálló cég.

Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

Művészi kivitel!

Fényképezési kirakat a kapu alatt nappal és este is megtekinthető!

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatcikkekben. Továbbá női courens árukban, u. m.: szövetek, színes selymek, kretonok, zefírek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazó-kosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. Ajánlja a cég férfi-, női-, fiu- és gyermek-

266

CIPŐIT

23-40

a jelenlegi viszonyokhoz képest a legolcsóbb napi árban. Tisztelettel

BENKŐ ÁRUHÁZ.